

Brüssel, 6.3.2017
SWD(2017) 99 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJUHINNANGU KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

Ettepanek:
EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

Euroopa ettevõtlusstatistika kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 184/2005 ja tunnistatakse kehtetuks kümme ettevõtlusstatistika valdkonda kuuluvat õigusakti

{ COM(2017) 114 final }
{ SWD(2017) 98 final }

Kommenteeritud kokkuvõte
Mõjuhinna järgmise ettepaneku kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa ettevõtlusstatistika kohta („FRIBS“).
A. Vajadus meetmete järele
Miks? Mis on lahendamist vajav probleem?
Kasvav infovajadus poliitikakujundamises ja mujal seab Eurostati ja riikide statistikaasutuste ette täiendavad kvaliteetse statistika nõuded. Praegune Euroopa ettevõtlusstatistika süsteem on killustunud kümneks valdkonnaspetsiifiliseks õigusaktiks, mis reguleerivad järgalt andmete koostamise sisu ja tehnilisi nõudeid. Sellest tulenev killustunud ja jäik õigussüsteem süvendab põhiprobleeme, milleks on: 1) järjepideva ja ühtlustatud õigusraamistiku puudumine; 2) paindlikkuse puudumine; 3) vähene toetus innovaatiliste meetodite ja andmeallikate kasutamisele; 4) kvaliteediprobleemid, eelkõige seoses eri valdkondade ettevõtlusstatistika järjepidevusega; 5) andmeesitajate suur koormus. Nimetatud probleemide tagajärg on see, et Euroopa ettevõtlusstatistika koostamises on järjest vähem tõhusust ja paindlikkust ning kasutajad on rahulolematud.
Mida selle algatusega loodetakse saavutada?
Algatuse eesmärk on suurendada Euroopa ettevõtlusstatistika paindlikkust ja kasutajate muutunud vajadustele reageerimise valmidust, nii et paraneks järjepidevus ja kvaliteet. Algatus toetab komisjoni peamisi prioriteete, pakkudes seireks järjepidevamaid ja asjakohasemaid andmeid, mis käsitlevad nt majanduskasvu, töökohtade loomist, konkurentsivõimet, teadusuuringuid ja innovatsiooni, digitaalset ühtset turgu, üleilmastumise mõju ning siseturu toimimist. Algatus muudab andmete koostamise kulutõhusamaks ja nüüdisaegsemaks ning annab võimaluse märkimisväärselt vähendada andmeesitajate (ettevõtete) halduskoormust.
Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus?
Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 338 kohaselt on liidu seadusandjatel pädevus võtta meetmeid statistika koostamiseks, kui see on vajalik liidu tegevuseks. Paljud ELi poliitikavaldkonnad (tegevused) tuginevad oma arengus ja seires ettevõtlusstatistika andmetele; need valdkonnad on näiteks tööhõive, konkurentsivõime, innovatsioon, kaubandus, tööstus ning regionaal-, majandus- ja rahapoliitika. Seega on käesolevas mõjuhinnaangus käsitletud andmekogumismeetodid liidu tegevustele sisendiks. Tungiv vajadus rahvusvahelise võrreldavuse järele teeb ELi sekkumise hädavajalikuks.
B. Lahendused
Milliseid seadusandlikke ja mitteseadusandlikke poliitikavariante on kaalutud? Kas on olemas eelistatud variant? Miks?
Kaalutud on mitut varianti ja sidusrühmadega on põhjalikult konsulteeritud. Eelistatud poliitikavariant (variant C4 – ettevõtlusstatistika ajakohastamine ühtses raamistikus (FRIBS) mitmesuguste meetmete (allvariantide SIMSTATi ja muudetud Intrastati kombinatsiooni) abil) vastab kõige paremini poliitikaeesmärkidele ning õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) eesmärkidele, lihtsustades ja sujundades praegu ettevõtlusstatistikat reguleerivaid eriilmelisi ja vastuolulisi õigusakte ning koondades need ühtsesse õigusraamistikku. Sellel variandil on enim potentsiaali regulatiivse koormuse vähendamiseks. See variant sobitab Euroopa ettevõtlusstatistika süsteemi tuleviku vajadustele, lihtsustades tänapäevaste ja kulutõhusate andmekoostamise meetodite kasutamist, suurendades paindlikkust ja kasutajate vajadustele reageerimise valmidust, tõstes andmete analüütilist väärtust ja kvaliteeti ning andes maksimaalse Euroopa lisaväärtuse.
Kes millist varianti toetab?
Andmekoostamise meetodite või andmetele esitatavate nõuete mis tahes läbivaatamisega kaasnevad riikide statistikaasutuste lühiajalised kulud, kuid pikemas perspektiivis võib täheldada kulude võimalikku vähenemist. Andmekasutajad toetavad andmete paremat ajakohasust, sidusust ja võrreldavust ning samuti nende vajadustele reageerimise valmidust. Andmeesitajatel on kasu andmete esitamiskoormuse maksimaalse vähendamise potentsiaalset poliitikavariandi C puhul. Täpsemalt toetavad andmete koostajad (riikide statistikaasutused) eelistatud poliitikavariandi C4 – ettevõtlusstatistika ajakohastamine ühtses raamistikus (FRIBS) mitmesuguste meetmete (allvariantide SIMSTATi ja muudetud Intrastati kombinatsiooni) abil Intrastati ajakohastamiseks.

C. Eelistatud poliitikavariandi mõju
<p>Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) eelised?</p> <p>Lisaks nimetatud kvaliteedieelistele pakub variant C4 ka võimalust vähendada andmeesitajate koormust (13,5 % võrra), säilitades samal ajal koostatud statistika kõrge kvaliteedi. Ühtlasem ja lihtsam õigusraamistik aitaks saavutada programmi REFIT eesmärke ja annaks parema paindlikkuse. See omakorda tooks kasu andmekasutajatele, sealhulgas makromajanduslike näitajate (nt SKP) koostajatele, parandades ajakohasust, reageerimisvalmidust ja andmete kvaliteeti ning tagades ettevõtlusstatistika järjepidevuse ka pikas perspektiivis. Riiklike andmekoostajate tööprotsessi puhul seisneks eelis paremas juurdepääsus haldus- ja muude andmete allikatele ning võimaluses kasutada ja vahetada mikroandmeid. Paremini integreeritud protsessid peaksid andma neile ka üldise pikaajalise kulude kokkuhoiu.</p>
<p>Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel korral peamiste poliitikavariantide) kulud?</p> <p>Eelistatud variandiga kaasnevad andmete koostajatele esialgsed rakenduskulud, mis on tingitud andmete koostamiseks vajalike tööprotsesside läbivaatamisest ja uutest andmenõuetest. Mõjuhindangust nähtub, et riikide statistikaasutuste täiendavad lühiajalised rakenduskulud kaalub pikemas perspektiivis üles tõhususe suurenemine süsteemi tasandil. Hinnanguline ühekordne investeerimiskulu liikmesriigi kohta oleks 1,25–1,9 miljonit eurot ja esialgsed täiendavad tegevuskulud 691 000–700 000 eurot liikmesriigi kohta aastas. Oodatav pikaajaline mõju ELi tasandil jääb hinnanguliselt 10 miljoni euro suuruse maksimaalse puhaskokkuhoiu ja 9 miljoni euro suuruse maksimaalse puhaskulude kasvu vahele kümneaastase rakendamisperioodi vältel (nüüdisväärtuses, sõltuvalt liikmesriikide lõplikest rakenduslikest üksikasjadest).</p>
<p>Milline on mõju ettevõtjatele, VKEdele ja mikroettevõtjatele?</p> <p>Ühest küljest võivad täiendavad andmenõuded põhjustada VKEdele piiratud koormust, eelkõige seoses teenindussektorit käsitleva teabemahu suurenemisega. Kvaliteediküsimustes konsulteerimise ajal andmekoostajate esitatud vastustes kinnitasid riikide statistikaasutused, et püüavad igakülgset tagada VKEde võimalikult väikese koormuse, kasutades näiteks haldusandmeid või täiustatud statistilisi meetodeid. Teisest küljest vähendaks liidusisese kaubandusstatistika moderniseerimine samuti märkimisväärselt liidusisese kaubanduses osalevate VKEde koormust. Igasugune võimalik lisakoormus VKEdele oleks piiratud ka seetõttu, et paljud riigid kasutavad uute andmenõuete täitmiseks haldusandmeid (koos mudelipõhiste hindamismeetoditega).</p>
<p>Kas on ette näha märkimisväärset mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?</p> <p>Rakenduskulud avaldavad mõju riikide statistikaasutuste eelarvele ja seega kaudselt ka riigieelarvetele. Statistika õigusraamistikus nähakse ette kaitsemeetmed kulude võimalikult tõhusaks piiramiseks. Komisjon on juba eraldanud toetuste kujul 13 miljonit eurot, millega riikide statistikaasutused saaksid katta oma täiendavad kulutused tootmisprotsesside kohandamiseks ühtse raamistikuga kaasnevate muutustega. Edaspidi võetakse — sõltuvalt eelarve võimalustest — kasutusele täiendavad rahalised vahendid, et lihtsustada ühtse raamistiku rakendamist. Tänu tõhususe suurenemisele seoses muude ühtse raamistiku sätetega, mis ei too kaasa kulude kiiret vähenemist, vaid nõuavad rohkem aega, peaks kulude esialgne kasv keskmises ja pikas perspektiivis saama tasakaalustatud.</p>
<p>Kas on oodata muud olulist mõju?</p> <p>Muud olulist mõju ei ole kindlaks tehtud.</p>
D. Järeelmeetmed
<p>Millal poliitika läbi vaadatakse?</p> <p>Algatus näeb ette liikmesriikide regulaarseid kvaliteediaruandeid, mis sisaldavad asjakohast seireteavet mitmesuguste sihtelementide kohta. Euroopa statistikaprogrammile, mis sisaldab Euroopa ettevõtlusstatistikat ja hõlmab praegu perioodi 2013–2017 (kavas on pikendamine aastani 2020), tehakse vahe- ja lõpphindamine. Peamisi tulemusnäitajaid kontrollitakse igal aastal.</p>